

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΟΔΗΓΙΑ
Αριθμ. 1/09.09.2010

Σήμερα ημέρα Πέμπτη 9 Σεπτεμβρίου 2010 και ώρα 12:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε έκτακτη συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Νέστορ Κουράκης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Γιάννης Παπακόστας, Ίριδα Αυδή-Καλκάνη, Κωνσταντίνος Τσουράκης και Κωνσταντίνος Αποστολάς.

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί σταθμοί και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί έχουν την υποχρέωση της αντικειμενικής και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων.
2. Το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου.
3. Τα άρθρα 3 παρ. 22 και 6 παρ. 2 του Ν. 2328/1995, κατά τα οποία οι τηλεοπτικοί σταθμοί και οι ραδιοφωνικοί σταθμοί πρέπει να μεριμνούν για την αντικειμενική ενημέρωση των πολιτών και τη διασφάλιση της πολυφωνίας.
4. Το άρθρο 5 παρ. 1 στοιχείο δ' του Π.Δ. 100/2000, κατά το οποίο απαγορεύεται η συγκεκριμένη διαφήμιση.
5. Το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 2863/2000, κατά το οποίο το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης μπορεί να απευθύνει σε κάθε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα και αρχή υποδείξεις σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των οικείων νόμων και κανονιστικών πράξεων.
6. Το Π.Δ. 77/2003 «Περί κώδικα δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών» (ΦΕΚ Α' 75/28.03.2003), και τους Κανονισμούς 2/1991 «Περί ραδιοτηλεοπτικών προγραμμάτων» (ΦΕΚ Β' 421/21.6.1991) και 3/1991 «Περί δεοντολογίας ραδιοτηλεοπτικών διαφημίσεων» του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (ΦΕΚ Β' 538/18.7.1991).
7. Το άρθρο 1 του Ν. 3434/2006 «Περί ρυθμίσεως θεμάτων εθνικών, νομαρχιακών και δημοτικών εκλογών».
8. Τα άρθρα 1 παρ. 6, 5 παρ. 4, 6 παρ. 2, 12 παρ. 3 στοιχείο δ', 7, 16 παρ. 2 του Ν. 3870/2010 «Περί εκλογικών δαπανών συνδυασμών και υποψηφίων και ελέγχου αυτών, κατά τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές».

9. Την ανάγκη παροχής διευκρινίσεων προς τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής και τον τρόπο ελέγχου τήρησης της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει την ραδιοτηλεοπτική κάλυψη της προεκλογικής περιόδου των περιφερειακών και δημοτικών εκλογών από 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2010 έως 7^{ης} Νοεμβρίου 2010.

Απευθύνει προς όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας την εξής οδηγία:

Άρθρο 1

Σκοπός - Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα Οδηγία έχει ως σκοπό την εφαρμογή των κανονιστικών ρυθμίσεων που ισχύουν κατά την περίοδο από 7^{ης} Σεπτεμβρίου 2010 έως και την Κυριακή 7^η Νοεμβρίου 2010 ημερομηνία διεξαγωγής των περιφερειακών και δημοτικών εκλογών. Η ισχύς της Οδηγίας επεκτείνεται και μέχρι την Κυριακή 14^η Νοεμβρίου 2010 κατά την οποία ενδέχεται να λάβει χώρα δεύτερη επαναληπτική εκλογική αναμέτρηση.

Άρθρο 2

Γενικές αρχές και ειδικές διατάξεις

1. Οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί κατά τη μετάδοση των πάσης φύσεως εκπομπών (ενημερωτικών, ειδησεογραφικών, ψυχαγωγικών, σατιρικών και άλλων συναφών) που αναφέρονται άμεσα ή έμμεσα στις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές της 7ης Νοεμβρίου 2010, οφείλουν να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ισοτιμίας.
2. Η παρουσίαση των σχετικών θεμάτων στα δελτία ειδήσεων ή στις λοιπές εκπομπές των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών δε θα πρέπει να γίνεται και από πλευράς χρόνου κατά τρόπο που να ευνοεί ένα συγκεκριμένο συνδυασμό ή μεμονωμένους υποψηφίους. Δεν επιτρέπεται η παντός είδους άμεση ή έμμεση, δωρεάν ή με αμοιβή ή με άλλου είδους αντάλλαγμα προβολή συγκεκριμένου υποψηφίου προσώπου ή συνδυασμού, εκτός και εάν πρόκειται για διαφήμιση κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 5 και επόμενες του άρθρου αυτού.
3. Κατά τη μετάδοση εκπομπών ή πληροφοριών σχετικών με τις περιφερειακές και δημοτικές εκλογές οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να προβάλλουν τις θέσεις και τις δραστηριότητες όλων των συνδυασμών υποψηφίων τηρώντας τους κανόνες της αντικειμενικότητας, της ίσης κατανομής του χρόνου παρουσίας τους, όπως και της ισομερούς παρουσίας τους στις ζώνες τηλεθέασης.
4. Οι τοπικοί και δημοτικοί τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί οφείλουν να τηρούν αυστηρά τους όρους αντικειμενικότητας, ισομέρειας και ίσης κατανομής χρόνου της παρ. 3 και να μη μεροληπτούν υπέρ των προσώπων και των συνδυασμών που συγκροτούν την παρούσα δημοτική ή νομαρχιακή

αρχή, να μην προβάλλουν προνομιακά αυτούς και να μην προβαίνουν σε συγκεκαλυμμένη διαφήμιση αυτών.

5. Απαγορεύονται οι κάθε είδους διαφημίσεις συνδυασμών υποψηφίων περιφερειαρχών, αντιπεριφερειαρχών, δημάρχων, περιφερειακών και δημοτικών συμβούλων όταν υπερβαίνουν το από το άρθρο 7 του Ν. 3870/2010 προβλεπόμενο όριο.
6. Κατά τη μετάδοση των διαφημίσεων των συνδυασμών πρέπει να τηρούνται οι κανόνες δεοντολογίας της κειμένης νομοθεσίας. Οι διαφημίσεις πρέπει να περιέχουν σαφή μνεία του συνδυασμού ή του υποψηφίου, ο οποίος τις παρήγαγε, και να μην προβάλλουν μηνύματα που έχουν ως αποτέλεσμα την προσβολή της προσωπικότητας συγκεκριμένων προσώπων ή του κύρους και της αξιοπρέπειας συγκεκριμένου συνδυασμού.
7. Δεν επιτρέπεται η άρνηση μετάδοσης διαφήμισης, παρά μόνον αν διαπιστωθεί παραβίαση της κειμένης νομοθεσίας ή των αρχών αυτής της Οδηγίας.
8. Οι διαφημίσεις πρέπει να διαχωρίζονται σαφώς από το υπόλοιπο πρόγραμμα και τις λοιπές διαφημίσεις. Της μετάδοσής τους προηγείται, για μεν τους τηλεοπτικούς σταθμούς, κάρτα με περιεχόμενο «ακολουθεί πολιτική διαφήμιση», για δε τους ραδιοφωνικούς σταθμούς ηχητικό μήνυμα με το ίδιο περιεχόμενο. Οι αναγγελίες αυτές δεν επαναλαμβάνονται, εφόσον μεταδίδονται περισσότερα από ένα μηνύματα σε συνέχεια.
9. Οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί υποχρεούνται να μη προβαίνουν σε γνωστοποίηση προς το κοινό των αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων που τυχόν θα έχουν διεξαχθεί κατά την έξοδο από τα εκλογικά τμήματα (exit polls) πριν από την 19:00 ώρα της ημέρας της ψηφοφορίας.
10. Οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί έχουν, και κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, μεταξύ των άλλων την υποχρέωση τήρησης των εξής διατάξεων: α.) Του άρθρου 9 του π. δ. 100/2000, που αφορά τους όρους άσκησης του δικαιώματος επανόρθωσης σε περίπτωση προσβολής των δικαιωμάτων που αναφέρονται στη συγκεκριμένη διάταξη, β) Του άρθρου 3 παρ. 12 του ν. 2328/1995 που αφορά στην υποχρέωση διατήρησης αρχείων μαγνητοφωνημένων και μαγνητοσκοπημένων εκπομπών, όπως αυτές μεταδίδονται ή αναμεταδίδονται, στην τελική τους μορφή με τις τυχόν διακοπές για μετάδοση διαφημίσεων κ. ο. κ. για ένα διάστημα τριών (3) μηνών από την ημέρα μετάδοσης.
11. Δεν επιτρέπεται η μετάδοση μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου του άρθρου 3 παρ. 21 ν. 2328/1995, τα οποία προβάλλουν αμέσως ή εμμέσως το έργο των υποψηφίων.
12. Στις περιπτώσεις διεξαγωγής επαναληπτικής εκλογής, η παρουσίαση των υποψηφίων είναι ισότιμη και ο διατιθέμενος χρόνος είναι ίσος για τους δύο επικρατέστερους υποψηφίους συνδυασμούς.

Άρθρο 3

Περιορισμός εμφανίσεων υποψηφίων προσώπων

1. Οι εμφανίσεις των υποψηφίων σε πάσης φύσεως εκπομπές δημόσιων ή ιδιωτικών ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης, φορείς παροχής κάθε μορφής συνδρομητικών τηλεοπτικών υπηρεσιών, κατά τη διάρκεια του διμήνου που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών επιτρέπονται, ως εξής:
  - α. Σε κάθε τηλεοπτικό σταθμό εθνικής εμβέλειας επιτρέπεται η εμφάνισή τους δύο (2) φορές.
  - β. Σε κάθε ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό τοπικής ή περιφερειακής εμβέλειας, επιτρέπεται η εμφάνισή τους μία (1) φορά.
  - γ. Ως εμφανίσεις, κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, θεωρούνται:
    - i. οι προσωπικές συνεντεύξεις των ανωτέρω υποψηφίων,
    - ii. η συμμετοχή τους σε οργανωμένες συζητήσεις, περιλαμβανομένων και εκείνων που εντάσσονται στα δελτία ειδήσεων, και
    - iii. η κάλυψη, κατόπιν αιτήματος τους της προεκλογικής τους δραστηριότητας.

Για την κάλυψη της προεκλογικής δραστηριότητας υποψηφίου και τη θεώρησή της ως εμφάνιση του υποψηφίου από συγκεκριμένο ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό θα πρέπει να διατυπωθεί ρητώς σχετικό αίτημα από τον υποψήφιο. Δεν θεωρείται ως εμφάνιση κατά την έννοια του άρθρου αυτού οποιαδήποτε εμφάνιση υποψηφίου που γίνεται με την τρέχουσα επαγγελματική του ιδιότητα και δεν σχετίζεται με τις περιφερειακές – δημοτικές εκλογές.

2. Οι επικεφαλής των συνδυασμών, καθώς και οι αντιπεριφερειάρχες είναι δυνατόν να μετέχουν σε οργανωμένες συζητήσεις, χωρίς περιορισμό αριθμού εμφανίσεων, μέχρι την ανακήρυξη των υποψηφίων και υπό την προϋπόθεση ότι έχουν κληθεί να συμμετάσχουν, τουλάχιστον, τρεις (3) ακόμη συνυποψήφιοι τους για την αυτή περιφερειακή ή δημοτική αρχή. Μετά την ανακήρυξη των συνδυασμών στις ανωτέρω συζητήσεις απαιτείται η πρόσκληση για συμμετοχή των δύο τρίτων (2/3) τουλάχιστον των ανακηρυχθέντων υποψηφίων για την αυτή περιφερειακή ή δημοτική αρχή. Οι σταθμοί οφείλουν να φροντίσουν -με κατάλληλη εναλλαγή των προσκαλουμένων στις συζητήσεις- για την ίση, κατά το δυνατόν, εμφάνιση όλων των υποψηφίων, ώστε να διασφαλιστεί η πολυφωνία και η αντικειμενική πληροφόρηση των πολιτών. Σε περίπτωση επαναληπτικής εκλογής καλούνται υποχρεωτικά οι επικεφαλής των συνδυασμών για την αυτή περιφερειακή ή δημοτική αρχή.
3. Εμφανίσεις, κατά την έννοια της παραγράφου 1γ' του παρόντος, υποψηφίων που είναι ήδη αιρετά μονοπρόσωπα όργανα της αυτοδιοίκησης, δεν υπόκεινται στους ανωτέρω περιορισμούς, εφόσον οφείλονται σε έκτακτα και απρόβλεπτα γεγονότα και σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους στον οικείο Ο.Τ.Α.

4. Απαγορεύεται στους υποψηφίους να παρουσιάζουν αμέσως ή εμμέσως κάθε είδους εκπομπές, κατά τη διάρκεια του διμήνου που προηγείται της ημερομηνίας διεξαγωγής των εκλογών, οι οποίες μεταδίδονται από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, ελεύθερης λήψης. Για τον χαρακτηρισμό προσώπου ως υποψηφίου εξετάζεται η με κάθε τρόπο δημόσια αναγγελία της υποψηφιότητάς του και δεν απαιτείται η επίσημη αναγγελία του, κατά τους όρους του νόμου.

Άρθρο 4

Ειδική υποχρέωση ενημέρωσης του Ε Σ Ρ

Όλοι οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί οφείλουν να ενημερώνουν το ΕΣΡ για τις κάθε είδους εκπομπές τους (συμπεριλαμβανομένων των «ένθετων» αφιερωμάτων κατά τη διάρκεια των δελτίων ειδήσεων) που αφορούν την προεκλογική περίοδο, παραθέτοντας τα εξής ελάχιστα στοιχεία: τίτλος εκπομπής, ημέρα, ώρα και διάρκεια μετάδοσης, ονοματεπώνυμο παραγωγού και παρουσιαστή εκπομπής, ονοματεπώνυμο προσκεκλημένων προσώπων, όνομα περιφέρειας ή δήμου και ονομασία του συνδυασμού που τυχόν εκπροσωπούν. Τα στοιχεία αυτά θα συμπληρώνονται υποχρεωτικά στην ειδική φόρμα που βρίσκεται στην κεντρική σελίδα του ΕΣΡ (www.esr.gr) και θα αποστέλλονται στο ΕΣΡ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ekloges@esr.gr την επόμενη ημέρα. Παράλληλα, τα ίδια στοιχεία θα αποστέλλονται στο ΕΣΡ και με τη μορφή εγγράφου.

Άρθρο 5

Καταγγελίες – Κυρώσεις

1. Το ΕΣΡ δέχεται σαφείς καταγγελίες που αφορούν παραβάσεις της ισχύουσας νομοθεσίας ή της παρούσης οδηγίας.
2. Οι παραβάσεις του νόμου συνεπάγονται την επιβολή διοικητικών κυρώσεων από το ΕΣΡ.

Τελικές διατάξεις

1. Το ΕΣΡ επεξεργάζεται τα κάθε είδους στοιχεία που του αποστέλλονται κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου σχετικά με την τήρηση των διατάξεων αυτής της Οδηγίας. Τα αποτελέσματα του ελέγχου της τήρησης της παρούσας οδηγίας λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης για χορήγηση άδειας λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικού σταθμού.
2. Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να επικοινωνεί με το Ε Σ Ρ στο τηλ. 210 33 54 500-501-590 για οποιοδήποτε θέμα αφορά σε αυτή την Οδηγία ή να αποστέλλει τα σχετικά έγγραφα στο τηλεμοιότυπο 210 33 19 881 ή στην ηλεκτρονική διεύθυνση ekloges@esr.gr

Ο Πρόεδρος του Ε.Σ.Ρ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ